

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Letna cena četrtik in voja s poštnino vsed in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, pol leta 2 K in za četrta leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 6 K, za druge izvenavstrijske dežele 8 K. Kmeti sam po njega, plača na leto samo 3 K. — Naročnina se pošilja na: Uredništvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopošilja do odpreveči. — Udje „Katoškega tiskarstva“ država. Dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni list stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroska cesta šte. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravištvo: Koroska cesta šte. 5, sprejema naročnino, inserate in reklamacije.

Za inserate se plačuje od enostopne postavke za enkrat 18 vin., ali kar je isto, 1 kvadratni centimeter prostora stane 12 vin. Za večkratne oglase primeren popust. V oddelku „Mala naznanila“ stane beseda 5 vin. Parke in zahvale vsaka petičevstva 24 vin., izjave in Poslano 36 vin. — Inserati se sprejemajo do torka opoldne. — Nezaprete reklamacije se poštnine pristo.

Potres v Italiji.

Vsled potresa 30.000 mrtvih. — Sv. Oče obiskuje ranjence. — Več sto milijonov škode po potresu. — Novi avstrijski zunanji minister baron Burian. — V Galiciji radi slabega vremena samo artilerijski boji. — Rusi od daleč opazujejo Przemysl. — V Karpatih vsled mraza in snega mir. — Ruske čete v Karpatih veliko trpijo vsled mraza in črnih koz. — S srbskega in črnogorskega bojišča nobenih poročil. — Sovražno brodovje odplulo iz Adrije.

noče, da ostane večina našega polja neobdelanega in se bo potem pridelala le mala množina žita. Slaba letina ob času vojske pa pomeni — jakoto! Delavske moči za kmetijstvo se torej nujno rabijo. In v Avstriji ih imamo dovolj. V vseh delih naše države je vse pol-o beguncev iz krajev, kjer divja vojska, imamo tudi tisoče ruskih ujetnikov. Vse te mora naša država vzdrževati. Naj bi se torej pri vladi tudi pomislilo, kako bi se te ljudi moglo koristno porabiti pri nujnih delih in jim tako dati priliko, da ne bodo v Avstriji Bogu kradi zlati čas. Begunce in ujetnike se naj da na pomoč kmetijstvu pri nujnem spomladnem delu. To bi bilo pravičilo! Dežela, ki jim je dala čez zimo kruha, ima tudi toliko pravice, da zahteva od njih, da poprimajo za delo, ko je treba, da se izžrpane zaloge živeža in kruha zopet napolnijo. Med begunci iz Galicije in Bukovine jih je na tisoče, ki so vajeni kmečkoga dela, naj se jih torej tudi za to uporabi. Isto velja glede ujetih ruskih vojakov. Ako bi se te delavske moči primerno razdelile, bilo bi spomladni mogoče v vseh delih dežele poljska dela pravočasno opraviti. Skrb oblasti, posebno odborov za obdelovanje polja in spravljanje pridelkov mora biti, da še za to zadevo pobrigajo. Setev, delo na polju letos ni stvar posameznika, ampak cele dežele in države. S pridnim delom se varujemo pred — lakoto!

S pridnim delom se varujemo pred lakoto.

Vlada je kmetom lansko leto nujno priporočala, naj sejejo mnogo krušnega žita. Naše kmečko ljudstvo se je temu pozivu tudi v veliki meri odzvalo, dasi-ravno je jeseni 1914 že mnogo mož in konj radi mobilizacije manjkalo. Sedaj pride čas spomladnih opravil na njivah in drugih nujnih del na polju. Kako se naj sedaj ista opravila, ko je vsled dveh ponovnih naborov šla večina moških delavnih sil na bojišče? To je vprašanje, na katero se bo vlada morala ozirati, ako

Silen potres v Italiji.

Nad 30.000 ljudi mrtvih.

Kakor smo že v zadnji številki med najnovejšimi poročili omenili, je bil v sredo, dne 13. januarja v srednji in južni Italiji hud potres, ki je pokončal v nekaterih sekundah cvetoča mesta, trge in vasi. Potres je zahteval nad 30.000 človeških žrtev.

LISTEK.

Kaj ostane tudi po vojski.

Vsaka vojska je grozna, a ta prva svetovna vojska, Bog daj, da bi bila zadnja, je uprav nepopisno strašna in usodepolna. Pa glejte, nekaj bo stalno ostalo tudi po njej, nekaj je, kar je močnejšega, nego vsi dosedanj boji, tudi boj, ki se bje sedaj. Čujte samo, kar piše o tem češki kmet po imenu Martin Vavra v božični prilogi lista „Venkov“, ki je glasilo češke kmečke stranke. Vavra piše tako-le:

Na moji zemlji, in sicer na mojem vrtu stoji zelo stara žitnica. Zgrajena je iz tesanega lesa in je s slamo krita. Čuvam in varujem jo tako, kakor kak dragocen kamen. To je namreč zadnji ostanek starinskih stavb na mojem posestvu.

Naš rod se omenja na tem posestvu že leta 1616. Že pred tem časom je bila zgrajena ta moja žitnica, v katero je spravljal moj praded svoje baš ne prevelike pridelke. Ta naša žitnica je preživela več nego deset človeških rodov. Kaj je vse videla ta priprosta stavba, koliko nad in solz, koliko gorja in veselja!

Pod spodnjim delom sten naše žitnice stoji dvoje močnih hrastovih brun. Tega nisem nikjer drugod videl, tudi ne slišal. Moj praded je vzel ta brunamenda zato, ker drugih ni imel. Na eni teh brun so vrezane letnice:

P. J. K. L. (Po Jezusu Kristusu leta) 1642. — P. J. K. L. 1756. — P. J. K. L. 1813. — P. J. K. L. 1866.

To so letnice velikih evropskih vojsk: Tridesetletne vojske, sedemletne vojske, Napoleonovih vojsk

in avstrijsko-pruske vojske. Stari dedec je nešteto-krat pripovedoval vnuku, oče svojemu sinu, kaj pomenijo te številke, ki so vrezane v hrastovem brunu. Po tridesetletni vojski, ki je trajala od l. 1618 do 1648, je prišla sedemletna vojska od l. 1749 do 1756, zatem Napoleonove vojske od l. 1796 do 1813, v katerih je padel brat mojega pradeda, in končno vojska l. 1866. Vse te vojskine grozote je videla in preživela naša kmečka žitnica, naše kmečko posestvo, naš kmečki rod! Ko so tudi mene meseca avgusta 1914 poklicali pod orožje, sem vzel lestvico, dleto in kladivo in sem vrezal v hrastovo brunu letnico P. J. K. L. 1914. V duhu sem si pa rekel: To je menda moj zadnji spomin, zadnja sled na tem posestvu. Med vrati je stala moja žena. Na roki je držala dve leti starega sinčka, okrog nje je pa skakljaj petletni sinček Mirko. Pogledal sem na njo in opazil, da se joče. Nisem rekel nič, samo mislil sem si: Ako mi je prisojeno, da padem v vojski, bom padel. Toda moj rod ne bo zginit. Za menoj bo gospodar l na tem našem posestvu moj sin, na posestvu, katero je naše že več kakor 300 let. Ta misel me je neizmerno ohrabrila in s krepko roko sem vrezal letnico v staro hrastovo brunu. Nato sem šel mirno na vojsko.

Boril sem se v več krvavih bojih in v nekem ljutem boju sem dobil strel v levo oko, a desno je ostalo zdravo. Z zdravim očesom hočem odslej bolj skrbno paziti na svoje gospodarstvo, kakor sem poprej storil z obema zdravima očesoma. Še-le v tej vojski sem spoznal, koliko je vreden kmečki grunt, kmečki stan in kmečki rod. V vojski sem videl, kako se rušijo gospodske hiše, graščinski dvorci in gradovi velikašev. Videl sem, kako so bile razstreljene velike tovarne, kako se začasno zasipujejo velikanski rudniki in petrolejski izvirk. Videl sem, kako so v trenutku prene-

hali trdni železniški mostovi in tuneli in kako od vsega tega ni ostalo nič več kakor kup pepela. Vse to sem videl, nikjer pa nisem videl, kako propada kmečki grunt.

In glej, tudi ta naš grunt je bil tolikokrat v vojski opustošen. Toda krepke kmečke roke so kmalu izbrisale zadnje sled vojske, naša polja so zopet rodila kakor pred vojsko in naš kmečki rod se je na tem gruntu zopet in krepkejšo ukoreninil. V tem boju sem se neizmerno mnogo naučil. To je bila moja gimnazija in moje vseučilišče in še šestdesetkrat več. Ostal sem brez enega očesa, a sedaj še le imam pravo kmečko pamet. Oj, da imam toliko razuma, toliko sposobnosti, toliko moči in toliko časa, da grem od vasi do vasi in da vsem kmetom pokažem in razložim to: Kmečki bratje! Razen Boga je vse slabo in minljivo, vse je ničevno razen Boga in kmečkoga grunta. Branimo, čuvajmo, obdelujmo in izpolnujmo te svoje kmečke grunte, te svoje kmečke domove z vsem svojim srcem in z vsem svojim umom, z vso močjo in pametjo! Učimo svoje kmečko deco, da je prvo plemstvo na svetu naš kmečki stan, če je kmet naobražen, pa hoče tako delati in zna tako gospodariti, da se mu ves njegov trud obilno plačuje, in če se zna in hoče tako složiti med seboj, da bo v resnici prvi stan v narodu s svojo slovo, pa ne samo s svojo množino, ki sama po sebi ne pomeni veliko. Ej, da mi je hoditi od vasi do vasi in vsepovsodi oznanjati to resnico, kako bi naša dežela vkljub vsej tej strašni vojski kmalu malo drugače izgledala! In kako bi petem let 1914 še glasneje govorilo:

Vse propada in prestaja, kmečka zemlja pa ostaja. Pol naj vojska zruši sveta, porušila ne bo kmeta!

Najnovejša poročila se nahajajo pred inserati.

Ljudska hranilnica in posojilnica v Celju

registrovana zadruga z nem. zavezo

Obrestuje hranilne vloge po
4 1/2 %
od dneva vloga do dneva vzdiga.
Rentni davek plača posojilnica sama.

Daje posojilo
na vknjižbo, na osebni kredit in na zastavo vrednostnih listin pod zelo ugodnimi pogoji. Prošnje za vknjižbo dela posojilnica brezplačno, stranka plača le koleke.

Uradne ure
za stranke vsak delavnik od 9. do 12. ure dopoldne.
- Posojilnica daje tudi domače hranilnike, -

v lastni hiši (Hotel „Pri belem volu“) v Celju, Graška cesta 9, I. nadstr.

Manufakturno trgovino J. FAULAND v Ptujju se najbolj priporoča.

R. Brezovnik

trgovina v Vojniku

prporoča svojo bogato zalogo manufakturnega, špecerijskega in galanterijskega blaga, železine, cementa, barv, firneža, lakov, usnja, stekla, kislj vod, najboljših semen itd.
Domači pridelki se kupujejo po najvišji ceni.

Orožje in kolesa

na obroke. Posamezni deli najceneje. Ilustrov

ceniki zastoj. F. Dušek, tovarna orožja, koles in šivalnih strojev. Opadne na drž. žel. št. 2121. 1888 Česko.

Kupujem jajca

(vsaka) po najvišjih cenah. — J. Heller, Dunaj III, Kleistgasse 20.

ZA NOVOLEETNO SEZONO

priporočamo trgovcem v nakup:

Raznih okraskov, svilnatega papirja v vseh barvah, kreppapirja v vseh barvah, barvani papir na eno stran v vseh barvah, barvani papir na dve strani v vseh barvah, zlati in srebrni papir, sveče za drevo, čarobne sveče.

Ovjetje za rože, žica, zlata pena, jaslce izgotovljene, podobice za jaslce, rutke.

Bežične in noveletne dopisnice kakor tudi druge vrste po izredno nizkih cenah.

Goričar & Leskovšek v Celju.

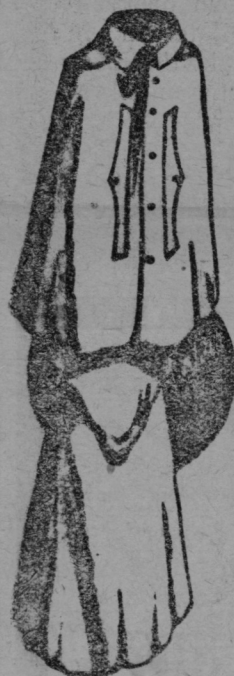
Graška ulica 7. | Na debelo in drobno | Rotovška ulica 2

Sveče za Svečnico

in drugo enako blago priporoča č. duhovnikom in cerkvenim predstojništvom ter samostanom kakor tudi drugemu občinstvu staroznana domača krščanska tvrdka

Franjo Duchek,
(poprej J. Dufek) svečar in medičar
MARIBOR, Viktringhofova ulica.

Pri današnji draginji

je zelo varčno gospodarstvo, da ima zanesljivo, dobro trgovsko zvezo pri naročbi blaga za obleke in drugo robo. To vam da povod da takoj naročite cenik s slikami, kateri se vam zastoj in poštne preste dolostje.

Naslov je: 55

Prva hranjska razpošiljalna trgovina

R. Miklauc,
Ljubljana 205.

Obstoj tvrdke blizu 50 let

Najcenejše trte:

jamčeno čiste vrste, to leto posebno močne, po 13 K za 100 komadov, za vse posestnike ednako, prvo vrsto, prodaja I. štajerska trstičarska zadruga, P. Juršinci pri Ptujju

Ceniki z pogoji in imeni trt na vseh priporočljivih podlagah, se pošljejo na zahtevanje brezplačno.

Vinogradnikom se priporoča trte takoj naročiti, da jih pozneje zopet od prekupca ne bodo dražje plačali.

Le nobenega strahu

pred azijsko kolero, kajti zamoremo se pred to kugo po higijeničnem načinu življenja sigurno varovati

Držimo svoj zelodec v redu in pazimo na največjo snažnost. Umivajmo si večkrat na dan obraz in roke in dajmo vsakokrat v umivalno vodo nekaj Lys-form-desinfekcijskega sredstva. Glasom poskusov v znamenitem Greifswaldskem zavodu tajnega svetnika prof. dr. Loeffler uniči 2% na Lysoformova tekočina tekem ene minute baciljne izrodke Cholere vibrie.

Lysoform naj bo povsod v zalogi.

Cene originalnih steklenic so K — 80, 1'60, 2'80 in 4'60 v vsaki lekarni in drožeriji.

Na željo pošljemo vsakemu zastoj in franko jako zanimivo knjizico od kralj. svetnika Aladár Kovách, direktorja rešilne družbe, z naslovom: „Kako se varujemo pred kolero“. Večjim tvrdkam pošljemo tudi več izvodov.

Dr. Keleti & Murányi
kem. tovarna, Ujpest.

Domača in narodna trgovina

Franc Lenart v Ptujju

priporoča svojo bogato izbiro raznovrstnega novega blaga za moške in ženske obleke.

Postrežba poštena! Cene primerne!

Kdor bo z blagom zadovoljen, naj pove svojim znancem, kdor bo z blagom nezadovoljen, naj pove meni.

Edino zastopstvo in glavna zaloga za Avstro-Ogrsko od originalnih armadnih in železničarskih Roskopf-ur 5 K.

Jamstvo 3 leta.

89

Po 14 dnevni poskušnji

se lahko vsaka ura proti popolni svoti zopet zamenja, torej ni nobene rizike, ampak se lahko vsak sam prepriča o teh izbornih urah. Prešnosti teh ur: Prava železničarska Roskopf-ura se je, ne dolgo tega, nalašč za železnične in štrpne službe z novo konstrukcijo zboljšala, dobila precizijski tek, posebej močne osi, kolesje se vso vrtil v kamenih. Ura teče 32 ur in ide točno na pol minute, če tudi ura leži, visi ali se nosi v žepu. Ura je zavarovana proti preveliki napetosti peresa, obločje je iz čistega nikla ter je zavarovano še z enim plaščem za varstvo zoper prah ter se vsi pokrovi strogo in natančno zapirajo. Po dobri preizkušnji so se te ure radi nizke cene in vendar dobrega teka uradno upeljale pri armadi in različnih železnicah. Prosim Vas torej, da te ure ne zamenjate z drugimi slimi urami, ki se dobijo v trgovinah. — Vsak si naj brez nevarnosti, da bi trpel kako škodo, naroči mojo ceno uro. — Velik cenik popolnoma zastoj.

A. KIFFMANN, Maribor ob Dravi št. 8, največja tovarniška zaloga ur, srebrnine in zlamine, razpošilja v vse dežele. Specialist za boljše ure.

Brzojavni naslov: Cirilova tiskarna Maribor

Trgovina tiskarne sv. Cirila
Maribor, v lastni hiši Rovoška cesta št. 5

Cekovni račun c. kr. pošte hranilnice št. 25.010 Interurban telefon št. 113

Priporoča svojo veliko zalogo raznega papirja, peresnikov, peres, škatlic za peresnike, svinčnikov, radirk, kamenčkov, tablic, črnih, zavrtkov (barvanih in belih, v vseh velikostih), trgovskih knjig, noticov, pismenega papirja v mapah in škatljah, razglednic itd. Svete podobice (male, velike in stenske), razpela vseh velikosti, molitveniki, moliki, svetinjice, škapulirji. Štambilje za urade in dr. Ceniki na zahtevo zastoj.